

ELŐFIZETÉS
Egy negyedévre
2 korona

Telefon szám 503.
Hirdetések díja: megállapo-
dás szerint

HÉTFŐ

POLITIKAI HETILAP.

Megjelenik minden hétfőn délelőtt.

Kéziratokat vissza nem adunk.

Egyes szám
5 krajcár
(10 fillér)

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Zrínyi-utca 2 szám 1. emelet
Sebesy-ház

V. évfolyam.

ARAD, 1911. JANUÁR 16.

3. szám.

A főispán intelme.

Szerdán ült össze az új erővel ki-
egészített városi parlament. A sok új
donság és ujjongás közepette szinte
nyomtalanul hangzott el a főispáni meg-
nyitó szava. Talán nem hallották, avagy
nem is akarták az urak ott fenn meg-
hallani a szót, mely lecke is volt, de
intőszózatnak is beillett. Szinte jól esik
itt papiroson megállapítani, hogy a fő-
ispán meleg érzéssel és finom diskre-
tíóval mondotta el azt, a mit mi rég
tudunk s a mi ennek a szerencsétlen
városnak örök betegsége.

Arról volt szó, hogy a főispán érdek-
nélküli, tárgyilagos és becsületes mun-
kát kért a közgyűléstől, olyas valmit,
a mi más városban természetesen s amely-
ről beszélni sem kell. Az aradi közgyű-
lés termében azonban évtizedek óta ma-
gánérdek felburjánzása minden köz-
érdekű akció kerékkötője volt. Nem kell
messze visszamennem, hogy ennek va-
lóságát illusztrálhassam. Ime a tűzér-
kaszárnya telke, a Westinghouse-gyár, a
hidak kérdése s többi sok mellett még
legutóbb az állatvásár áthelyezésének
kérdése. Vajjon a tűzérkaszárnyára volt-e
szükség, ha bizonyos földekért jó árt
elérni nem akarnak; kellett 700,000 ko-
ronát adni a Westinghouse gyárnak,
melynek óriási forgalom fejlesztő erejét
senki sem tapasztalja? Avagy a vásár-
tér kérdése nem-e azzá zsugorodik össze:
vajjon a Magyar-Király vagy a Csere-
bogár kocsmárosa keres-e?

Nem is osztályérdekek, hanem ma-
gánosok érdekei mérkőznek össze a köz-
gyűlésen, mely a polgárság összérdekeit
tartozna védelmezni. Azért én elértem a
célzást és méltányolni tudom az abban
kifejezett ohajtást: Végre — hál Isten-
nek — Arad is olyan helyzetbe jutott,
hogy érdekét a kormánynál egy olyan
egyéni képviselheti, kinek szava, óhaja
hatalmas érv Arad minden jogos érdeke
mellett Most azután hagyjuk abba a
személyes érdekek kultuszát. Szűnjön
meg az, hogy minden városi kérdésben
a polgárság előre tudja, hogy kinek áll
érdekében a javaslatot támogatni, kinek
ellene harcolni. A közügyeknek ilyen-
való kezelése nem csak erkölcstelen, de
aláássa a polgárság hitét és bizalmát.
Amint irtó háborút kell viselni a poli-
tika ellen, ha az városi kérdések elinté-
zéséhez közel férkőzik, még veszedelme-
sebb a mételty, mely magánérdekek mér-
legén itél.

Nekünk szakítani kell a múlttal. Új
életre új erős küzdelemre kell elkészülve
lenni. A szomszéd városok a villanyerő
gyorsaságával hagytak el bennünket, le-
nyűgözve a pártszünet, megfélemlítve a
magánérdekek garázdálkodása: hatalmas.
nagy kereskedelmi és gyári gócpontok
fogtak körül bennünket. Mi ezalatt le-
akartuk vétetni a kaszárnyáról a gyűlölt
darabont nevét, vettünk drága telkeket.
Kidobáltunk haszontalan százazreket és
ma is csak ott vagyunk, ahol évtizedek

előtt voltunk. Nem nehéz ejdönteni, hog-
a hiba hol gyökeredzik. Nem kell egy
pérczig sem körültekintő okokra visszay
vezetni a gazdasági élet e nyomorúsá-
gát, a hátramaradottság kétségbeejtő je-
lenségeit.

Mindezeknek a főispáni intelemben
volt meg a magyarázatuk s a röpke
szavak a városi közélet kritikai méltatá-
sát tartalmazták. Módunkban van meg-
változni és az egyesült erő lelkesedésé-
vel, a közös munka erejével új és nagy-
szabású alkotások alapját megvetni. Ha
kivonul a torony alól az egyéni hiúsá-
gok, az érdekhajhászatok ördöge, ha
ajtot mutatunk a politikai szenvedélyek
munkábilincselő vigalmainak: mi is
tudnánk alkotni, teremteni, gazdasági
erőt adni a polgárságnak, levenni a vál-
lunkról a terhek rettentő súlyát.

Várakozással és reménnyel néz a
város polgársága az új közgyűlés mun-
kássága elé. Az ugynevezett döntő perc
megérkezett. Minden mód, minden esz-
köz rendelkezésünkre áll, hogy az alko-
tás és munkálkodás terére lépve nagy
és hatalmas lendület útjára tereljük a
város fejlődését. Ez a törvényhatóság
kötelessége, a polgárság reménye. Ha
szívükbe vésik a főispáni megnyitó in-
telmét, ha gondolnak a polgárság ér-
dekeivel, ha szegényirtól befutott arc-
cal vetnek egy pillantást Temesvár vagy
Szeged felé, ha felébred bennünk a
polgári lelkiismeret egy halvány érzete,

NEUMANN M.

üri-szabó, cs. és kir. udv. és kam. száll.

**Férfi-, fiu- és
leányka ruhatelepe**

ARAD.

Harc az aradi munkáspénztárban.

Ki legyen a főorvos?

Az igazgatóság elnöke nyilatkozott a Hétfőnek és támadja Hermann dr.-t.

— A „Hétfő” riportja —

Arad, január 16.

Voltaképpen az volna a leghelyesebb, ha békén hagynók teljesen ezt a kérdést és egyáltalán nem foglalkoznánk a munkásbiztosító pénztár főorvos-kérdésével, ezzel a legújabb aradi tengeri kigyóval. Belátjuk, hogy ezt cselekedve járnánk a helyes úton, azonban a belátásunk fölött feltarthatatlanul urrá lesz egy bizonyos szenvedély, amely a választás körülményeinek teljes ismeretéből természetesen keletkezik bennünk.

Mert komolyan állítjuk, hogy lelkeltenebb komédiát keveset játszottak Aradon, mint amilyen ez a főorvos választás volt. Persze, ezt csak azok látják, akiknek megadatott a kulisszák mögé betekinteni, míg a nagyközönség, amelyre látszólag nem is tartozik ez a dolog, abban a tudatban olvassa a választás fázisait hírül adó néhány soros kommuniké-szerű közleményeket, hogy az a harc, amely az állás körül dúl, semmivel sem jelentősebb, mint a nagy életi kenyérharcnak annyi más mozaik-darabja.

Megkíséreljük rövidesen felvilágosítani a többé-kevésbé érdeklődő nagyközönséget, hogy miről is nagyon voltaképpen szó.

A pénztár orvosi teendőit tudvalevőleg tizenkét orvos látja el. Mivel főorvosa a betegsegélyzőnek még nem volt, a főorvosi teendők egy részét Hermann J. Károly végezte, még pedig meglehetősen különös előzmények után. Amikor aztán főorvosválasztásra került a sor, a pénztár igazgatósága, amely tíz munkaadóból és tíz munkásból áll, pályázat kiírása nélkül cselekedte azt meg, noha a munkások ez ellen voltak és szerzett jogaira (!) való tekintettel Hermann dr.-t választotta meg, illetőleg véglegesítette.

Ez a dolog rendben is lett volna, ha a munkásság, amely a pénztár orvosaira rászorul, megnyugvással látta volna a főorvosi székben Hermann. De nem látta így. Nem pedig azért, mert Hermann I. Károly a legkevésbé szimpatikus orvos a munkásság előtt valamennyi orvos között. Nem vitatjuk, hogy ennek az antipátiának mennyi a jogos alapja, de hogy tényleg így áll a dolog, azt a beavatottak nagyon jól tudják.

Am a szerencse kedvezett a munkásságnak és ugyanaz az igazgatóság amely Hermann főorvossá ütötte, néhány hét múlva megsemmisítette a saját határozatát és kiírta a pályázatot. A terminus lejárt s kiderült, hogy öt aradi orvos aspirál a főorvosi állásra: Mann, Werner, Schreiber, Keppich és Hermann doktorok.

Ugy itéljük: minden józanul gondolkozó ember szerint a pénztár igazgatóságának az öt jelentkező közül azt kellett volna megválasztani, aki a munkások bizalmát bírja, mert hiszen a munkásság főorvosáról van szó! És különösképpen még sem így történt. A munkaadók képtelen és fölfoghatatlan dacból hatalmi kérdést csináltak a dologból és a szó szoros értelmében erőszakkal, a belátásnak minden hiánya nélkül, Hermann a munkások nyakára akarták ültetni.

Ez történt a múlt héten, egy abszolút szabálytalanul lefolyt gyűlés keretében s az embernek szinte kedve támadna fekcagni a testvériség érzésének e dühöngése láttán. Mert valójában siralmasan mulatságos az, hogy összeül tíz intelligens munkaadó s noha tudja, hogy Hermann nem kell a munkásság testének-lelkének, mégis őt akarja erővel megtenni főorvosnak. Mintha csak azt mondanánk: ha a munkásság beledöglök is, mégis csak Hermann intézi a sorsát!

Hát fura helyzet ez kérem, nagyon fura. S mi nem tudjuk kit csodáljunk jobban: a munkaadókat-e avagy Hermann dr-t, aki ezek után is aspirál arra az állásra!

„Obstruálnak a munkások”

A munkaadók álláspontja.

A Hétfő munkatársa felkérte Reinhardt Gyulát, a pénztár munkaadó-igazgatósági tagját, aki kérdést intézett arra vonatkozólag, hogy a munkaadók miért ragaszkodnak Hermann dr. megválasztásához. Reinhardt Gyula a következőben volt szíves választást elmondani munkatársunk előtt: — Első sorban is ki kell jelenítenem, hogy téves az a hit, mintha az igazgatóság a főorvost csupán a munkások számára választaná. A pénztárnak 1400 tagja van, akiknek egészsége felett 42 orvos ügyel fel. Ezek között nincs a főorvos, mert annak a munkaköre leginkább adminisztrációs ügyekben merül ki s ezenkívül fegyelmet kell gyakorolnia a többi orvosok fölött. Tessék most már elképzelni, hogy miként fogadná az a negyvenkét orvos akik között idős emberek is vannak, egy teljesen fiatal főnököt. De különösen nem választhatjuk Man dr.-t a főorvosi állásba, mert neki személyi konfliktusai voltak az orvosi kar legtöbb fagjával.

— Alaptalannak tartom a munkásságnak ama vádjait, hogy Hermann dr. nem végzi lelkiismeretesen orvosi kötelességét, különben is, mint főorvos nem határozhatna egyedül a megbetegedett pénztári tagok kérelmei fölött, mert erre az igazgatótanács van hivatva. Varga Ferenc és társai csak had obstruáljanak, mi engedünk álláspontunkból. A legközelebbi ülésre a Munkásbiztosító Hivatal egyik tisztviselője lejön Aradra s akkor a munkások obstrukciója megtörik.

Az igazgatóság elnöke

Hermann dr. ellen.

A Hétfő munkatársának alkalma volt beszélgetést folytatni Varga Ferencel, a munkáspénztár igazgatóságának elnökével is, aki a pénztárban dúló harcra vonatkozólag ezeket mondotta:

— Két hónap óta állandó harcot vívnak az aradi kerületi munkásbiztosító pénztár munkaadó és munkás igazgatósági tagjai azért, hogy ki legyen a pénztár főorvosa. Mindkét

frakciónak meg van a maga jelöltje. A munkaadók Hermann I. Károly dr.-t a jelenlegi főorvosi teendők végzésével megbízott pénztári orvost óhajtják főorvosnak, míg a munkások Mann Adolf dr. mellé csoportosulnak, mert Hermann I. Károly dr. eddigi orvosi működésével nincsenek megelégedve.

A munkaadó igazgatósági tagok mindenáron Hermann dr. megválasztását akarják elősegíteni, ha az a munkásság elszánt magatartásán hajótörést nem szenvedne.

— Már pedig a kérdés illetén való megoldása nem volna a pénztár javára, mert ott az állandó ellenségeskedést idézné fel, így a pénztár a törvényben biztosított humánus cselekedetet nem szolgálhatná oly mértékben, mint azt a törvény keretei megengedik s a biztosított tagok érdekei megkívánják. A munkásság megbízottainak magatartása a főorvos választással szemben érthető, mert hisz Hermann I. Károly dr. ellen állandó volt a panasz, ugy viselkedése, mint orvosi működése ellen.

— Megtörtént esetek sokasága igazolja azt, hogy beteg, munkaképtelen tagokat egészségesebbeknek, szimulánsoknak jelentett ki, míg más, még kigyógyítható megbetegedési esetekben a kigyógyíthatóság eshetőségének bekövetkezését kizártnak tartotta s az ily esetekben a segélyezés megvonását javasolta. Más esetekben a betegség nemét egész ellentétesen állapította meg, mint amiben az illető beteg szenvedett. Balesetknél megállapítandó járulékoknál bámulatos következetességgel a munkacsökkenés vagy munkaképtelenség értékét mindig a szenvedett tag kárára javasolta. Ugy, hogy ezáltal az illetők nagy anyagi károsodást szenvedtek. Már pedig a főorvosnak elfogulatlanul kell a tagok és a pénztár érdekét egyformán képviselni. Azonkívül megfelelő szak tudással is kell rendelkeznie, holott mint látható, nevezett ezzel nem rendelkezik, mert ha rendelkezne, akkor a tüdőcsucshurutban szenvedőre nem fogná reá, hogy ólommérgezésben szenved, két heti gyógykezelés után pedig nem jelentené munkaképesnek.

— Ez kárára van a tagnak, mert betegsége előbbre halad, úgy hogy már gyógyítható sem lesz, de kárára van a pénztárnak is, mert az állandó betegeskedés folytán a gyógyszer és táppénz számla sokkal többre kerül, mintha a betegség a kezdetleges stádiumban teljesen kigyógyított volna. A munkásság körében oly nagyfokú a bizalmatlanság Hermann dr.-ral szemben, hogy egyenesen a pénztár tekintélye megköveteli a mellőzését, ha azt akarjuk, hogy a tagok a munkáspénztárt mint humánus, az ő egészségi érdeküket szolgáló intézményt tekintsék. Ezt a szempontot figyelembe kell venni a munkaadó igazgatósági tagoknak is s abból a merev álláspontból, mit eddig tanúsítottak, engedniök kell a maguk, a pénztár és a munkások érdekében. Ebből a kérdésből nem szabad hatalmi kérdést csinálni, mert a munkaadóra mindegy, ki a pénztár főorvosa, őt nem gyógykezeli, ő nem érintkezik vele, neki a fő az legyen, hogy munkása, ha beteg, mentől jobb orvosi ellátásban részesüljön, ha már az ezzel járó nagy anyagi megterheltetést közösen viselik.

— Az ügynek azonban az volna a legegészségesebb megoldása, ha Hermann I. Károly dr. a pályázatát visszavonná, mert hisz a megválasztása előtt leküzdhetetlen akadályok vannak. Ezáltal nem veszítene semmit, mert eddig sem volt a pénztár főorvosa, csak a főorvosi teendők végzésével megbízott kerületi

Aradi Első Takarékpénztár.**Meghívás****az „Aradi Első Takarékpénztár”**

**részvényeseinek vasárnap, 1911. évi január hó 22-én d. e. 10 órakor
az intézet üléstermében (Atzél Péter-utca I. sz.) tartandó**

70-ik rendes évi közgyűlésére.**TÁRGYSOROZAT:**

1. Elnöki intézkedés az alapszabályok 27. §-a értelmében.
 2. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentésének, valamint az 1910. évi zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozathozatal s az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
 3. Négy igazgató-választmányi tag választása 1 évi időtartamra
 5. Netaláni indítványok. (Alapszabályok 25. §-a.)
- Az alapszabályok 16 §-ának értelmében szavazati joggal bíró t. c. részvényesek, valamint ezek alapszabályszerű képviselői felkéretnek, hogy részvényeiket, vagy az ezekről szóló köz- vagy hitelintézeti letéti igazolványaikat, a képviselők pedig ezenkívül meghatalmazásaikat **1911. évi január hó 21-ig** az intézeti főpénztárnál nyerendő elismervény ellenében letéteményezni szíveskedjenek.
Aradon, 1911. január hó 5-én.

Az igazgatóság.**Aradi Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság.****MEGHIVÁS.****Az Aradi Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság**

**t. részvényeseit a folyó évi január hó 22-én délelőtt fél 11 órakor az intézet
helyiségében (Andrássy-tér 21. szám I. emelet) tartandó**

rendes évi közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldése
 2. Az igazgatóság jelentése az 1910. évi október hó 30-án tartott rendkívüli közgyűlésen elhatározott 7500 darab 160 koronás névértékű új részvény kibocsátási művelet végrehajtásáról.
 3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, az 1910. évi számadatok megvizsgálása, a mérleg megállapítása s valamint a tiszta nyereség felosztása és a felmentvények megadása iránti határozathozatal.
 4. Az alapszabályok 113. és 137. §-ainak módosítása
 5. Az elnök, az igazgatóság 8 tagjának, a felügyelő-bizottság és a bíráló választmány megválasztása 3 évre.
 6. A felügyelő-bizottság tisztelt díjának meghatározása 3 évre az alapszabályok 59. §-a szerint.
 7. Az igazgatóság felhatalmazása arra nézve, hogy a kir. törvényszék által a határozatok és az alapszabály módosításai tekintetében netán megkívánt változtatásokat saját hatáskörében megtehesse.
- Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkéretnek, hogy az alapszabályok 19. §-a értelmében részvényeiket folyó évi január hó 19-ig az intézet pénztáránál letéteményezni szíveskedjenek. A felügyelő-bizottság által felülvizsgált mérleg az intézet helyiségében a közgyűlés előtt 8 nappal a t. részvényesek által megtekinthető, illetve az a t. részvényesek rendelkezésére bocsátatik.
Arad, 1911. január hó 7-én.

Az igazgatóság.

Aradi Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság.

MÉRLEGSZÁMLA 1910 ÉVI DECEMBER HÓ 31-ÉN

VAGYON

TE

	Korona	fill.	Korona	fill.		Korona	fill.	Korona
Pénztár			767476	68	Részvénytőke *)			2600000
Más pénzüzeteknél elhelyezett tőkék			528789	33	Tartalékalap **)			
Váltók			15477993	50	Leirasi tartalékalap	1156944	06	
Kölesonók:					Díjas záloglevél tartalékalap	51424	27	
Záloglevél biztosítéki kölesonók	5922009	13			Arfolyam kibocsátott tartalékalap	32486	—	
Jelzálog kölesonók	261105	71			Ingatlan torlesztési tartalékalap	42193	45	
Kötvény kölesonók	49612	79			Nyugdíjalap	76442	—	
Községi kölesonók	57946	32	6290673	95	Engedélyezett községi kölesonók	100433	19	1459812
Folyószámlai kölesonók					Záloglevelek forgalomban:			57946
Előleg értékpapírokra			668793	81	5%-os d. n.	4717200	—	
Záloglevél biztosítéki alap:			21408	—	5%-os díjas	902000	—	5619200
K. 460.000 n. é. magyar kor. jár. á 88			404800	—	Kisorsolt záloglevelek			32600
Záloglevél készlet:					Takarékpénztári betétek:			
K. 31.100 n. é. 5% d. n.					könyvecskékre	6521801	56	
saját int. záloglevél á 92.—	28612	—			folyószámlára	1371774	22	7893575
K. 2.000 n. é. 5% díjas			30652	—	Szeszadóhitel számla			100000
saját int. záloglevél á 102.—	2040	—			Visszeszámitott váltók			5406245
Értékpapírok:					Idegen váltók és költvények			786248
K. 120.000 n. é. 4% m. k. jár. á 88.—	105600	—			Ingatlan tartozás az Andrássy-tér 19. sz. házon			223558
K. 100.000 n. é. 4% Pesti hazai első tkptári kötvény á 90.—	90000	—			Hátralékos záloglevél szelvények			26633
K. 95.000 n. é. 4 1/2% Pesti hazai első tkptári kötvény á 96.75	91912	50			Hátralékos osztalék szelvények			1396
K. 197.500 n. é. 4 1/2% Hazai bank rt. kötvény á 96.50	190587	50			Hátralékos betét kamatadó			16493
20 db. Osztrák Magyar bank részvény á 1600.—	32000	—			Előre felvett kamatok	243141	80	
50 db. Arad Csanádi vasuti törzsrészvény á 180.—	9000	—			Előre felvett házbérek	6000	—	
750 db. Arad Csanádi vasuti II. sor. elsőbbs. részvény á 200.—	150000	—			Atmeneti záloglevél kamat	23561	70	272703
12 db. Magy. pénzüzetek hitelbankja részvény á 900.—	10800	—			Nyereség egyenleg:			
100 db. Hungária pamutgyár részvény III. részl. bef. á 350.—	35000	—			nyereség áthozat 1909. évről	43844	28	
30 db. Budapesti tkptári és orsz. közleson rt. részv. á 400.—	12000	—			1910. évi nyereség	331508	32	375352
10 db. Westinghouse automobilyár részvény á 400.—	4000	—						
25 db. Sertés hizlaló rt. részvény	5000	—						
K. 20.000 n. é. 4% Pozsony városi köleson kötvény á 88.—	17600	—	760272	68				
Különféle részvények és sorsjegyek	6772	68	500000	—				
Andrássy-tér 19. sz. ház			379185	30				
Andrássy-tér 22. ház								
Leltár:			14096	68				
Leírás 10% ...			12687	—				
Hátralékos kamatok			18114	40				
Hátralékos értékpapír kamatok			10919	14				
			25871765	79				25871765

*) 120000 korona csak az 1911. évi társasági beszámolóig.
**) Az 1910. évi K. 71.848. — jogszabály 1909. évi K. 96. §-a értelmében.

Arad, 1911. január hó 1-én.

Rattland Bernát, s. k. vezérigazgató.

Stein Zsigó, s. k. cégvezető-hítkor

Ráskai Miksa, s. k. főkönyvvezető.

Dr. Keresztes Gyula, s. k. igazgatósági elnök.

Domonkos Lajos, s. k. igazgatósági elnök.

Glück Károly, s. k. igazgató. Grosz József, s. k. igazgató. Dr. Miffler Izidor, s. k. igazgató. Resnera Aladár, s. k. igazgató. Réthy Viktor, s. k. igazgató.

Schill József, s. k. igazgató. Singer Izrael, s. k. igazgató. Szathmáry Mihály, s. k. igazgató. Vásárhelyi Dezső, s. k. igazgató.

Jelen mérleg-számlát a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, azt helyesnek és tökéletesen rendben levőnek találtuk.

Aradon, 1911. évi január hó 11-én.

A felügyelő-bizottság:

Reinhart Gyula, s. k. f. b. elnök. Hoffmann Antal, s. k. f. b. tag. Kosztka Emil, s. k. f. b. tag. Martens Cásár, s. k. f. b. tag. Weil József, s. k. f. b. tag.

A felügyelő-bizottság jelentése:

Tisztelt Közgyűlés!

Az alapszabályok 58. §-a értelmében alulírott felügyelő bizottság az intézet ügyvezetésének minden ágát többször vizsgálat tárgyává tette s különösen a pénztárkezelést, valamint a könyvvezetést a rendszeren tartott ülésen pontosan megvizsgálta. Nemkülönben alaposan megvizsgálta az igazgatóság által eléje terjesztett évi zárszámadások és mérlegek minden egyes tételét.

Alulírott bizottsági tagok e vizsgálatok alapján jelentjük, hogy a takarékpénztári ügykezelést mindenkor a legnagyobb rendben és az alapszabályokkal egybehangzónak találtuk.

Indítványozzuk tehát az évi mérlegnek a tek. Közgyűlés által leendő elfogadását, hozzájárulunk egyszersmind az igazgatóságnak az évi nyereség felosztására vonatkozó javaslatához, mely szerint

a mérleg jövedelmi egyenlege 331,508 K. 32 f.

ez összegből az újonnan kibocsátott 7500 db. 160 K. n. é. részvény után 1910. december 31-ig járó 5% kamatra fordítandó 8.457 K. 88 f.

... .. 323,050 K. 44 f.

az alapszabályok 113. §-a értelmében a tartalékalap 1910. évi 5% kamataira fordítandó 43,708 K. 84 f.

... .. 279,341 K. 60 f.

az alapszabályok 137. §-a értelmében levonandó:

Reinhart Gyula, s. k. f. b. Hoffmann Antal, s. k. f. b. tag. Kosztka Emil, s. k. f. b. tag. Martens Cásár, s. k. f. b. tag. Weil József, s. k. f. b.

a) 10% a tartalékalapnak	27934 K. 16 f.
b) 2% a nyugdíjalapnak	5586 " 83 "
c) 10% az igazgatóság jutaléka	27934 " 16 "
d) 2% a vezérigazgató jutaléka	5586 " 83 "
e) 2% a tisztviselők jutaléka	5586 " 83 "
a felügyelő-bizottságnak	4000 " — "
	76,628 K. 81 f.

marad 202,712 K. 79 f.

az 1909. évi nyereség-áthozat 43,844 K. 28 f.

a közgyűlés rendelkezésére álló összeg

Indítványozzuk, hogy ebből a 160 K. n. é. részvények 23. számú 1910. évi szelvényeinek 13 koronával és 800 K. n. é. részvények ugyanilyen számú és évi szelvények 65 koronával 1911. évi január hó 23-tól kezdve intézetünk pénztáránál beváltására fordítsassék 195,000 K. adassék közcélokra 4,000 " a nyugdíjalap rendkívüli dotációjára 5,000 " 204,000 K. — f.

a maradványt: 42,557 K. 07 f.

pedig kérjük az 1911. évi veszteség- és nyereség-számlára elővezetett tételt.

Végül pedig véleményezzük, hogy az igazgatóságnak a felfejtett 1910. évi működésére nézve a felmentvény megadassék és kárjuk ezt a magunk részére is kimondani.

Aradon, 1911. január hó 11-én.

ARADI ELSŐ TAKARÉKPÉNZTÁR.

Vagyon.

Mérleg-számla 1910. évről.

Teher.

	Ö s s z e g					Ö s s z e g			
	Korona		f.			Korona		f.	
Pénztár-készlet			1.291,276	17	Részvénytőke				3.400,000
Váltó-tárea			21.101,376	64	Tartalék-alap	2.000,000			
Jelzálog-kölesönök			3.585,801		Külön tartalék-alap	911,930	67		
Amortisationális jelzálog-kölesönök			7.110,436	86	Értékpapír árfolyam különbözeti tartalék-alap	166,406	18		
Előlegek értékpapírokra			70,671		Házérték esőkkenési tartalék-alap	100,000			
Folyó számlai előlegek értékpapírokra, bekebelezett kötvényekre és árukra			4.583,346	92	Nyugdíj-alap	450,000			3.628,336 85
Más pénzüzeteknél elhelyezett tőkék			1.634,871	61	Betétek	17.076,543	95		
Tulajdon ingatlanok:					Betétek folyó- és check-számlán	2.345,667	52	19.422,211	47
Deák Ferenc-utcai 42. sz. ház	307,758	32			Átruházott amortisationális jelzálog-kölesönök				2.946,698 85
Atzél Péter-utcai 1. sz. ház	240,000		547,758	32	Visszszámított váltók				9.370,339 17
Tulajdon állam- és értékpapírok*)			2.925,310		Hitelezők				3.604,116 20
Nyugdíjalap értékpapírjai:					Hátralékos tőke kamat-adó				31,409 96
200 drb. Aradi első takarékpárti részvény			423,160		Előre felvett kamatok				234,159 37
Leltár álladékok	15,398	09			Nyereség egyenleg:				
leírás	1,898	09	13,500		Elővitel 1909. évről	40,000			
Hátralékos kamatok			7,389	69	1910. évi tiszta nyereség	617,626	34	657,626	34
			43.294,898	21					
									43.294,898 21

*) Ebből K 2.476,110-- állampapír, záloglevél és elsőbbségi kötvény.

Aradon, 1910. december hó 31-én.

Ottenberg Tivadar, s. k.
vezérigazgató.

Eckhart Ede, s. k.
titkár és cégvezető.

Laczay Gyula, s. k.
főkönyvelő

Andrényi, s. k.
igazgató.

Domány s. k.
igazgató.

Hánn, s. k.
igazgató.

Parecz, s. k.
igazgató.

Schuster, s. k.
igazgató.

Tedeschi, s. k.
igazgató.

Jelen mérleget a fő- és mellékkönyvekkel, valamint a leltárakkal összegegyeztetjük és mindent helyesnek és tökéletesen rendben levőnek találtuk.

Aradon, 1910. évi január hó 7-én

Braun Mór, s. k.
f. biz. tag.

Dániel Kálmán, s. k.
f. biz. elnök.

Maresch Gyula, s. k.
f. biz. tag.

Az „Aradi Első Takarékpénztár“ 70-ik rendes évi közgyűléséhez intézett felügyelő-bizottsági jelentés.

Tisztelt Közgyűlés!

A kereskedelmi törvény 195. §-ában és az intézeti alapszabályokban megállapított kötelességünknek megfelelőleg a lefolyt 1910-ik üzletévre vonatkozó jelentésünket van szerencsénk a következőkben betérjeszteni.

Az intézeti ügykezelést a lefolyt 1910. év folyamán rendszeresen ellenőriztük s az ezen irányban kifejtett működésünk alapján megállapíthatjuk, hogy az intézeti ügykezelés minden ágában példás rend és teljes pontosság uralkodik.

1910. évi december hó 31-én megkezdjük a vagyonnak leltári felvételét, mely behatóan és lelkiismeretesen teljesített eljárásunk folytán azon meggyőződést szereztük, hogy a mérleg-számlára felvezetett értékek megegyeznek és szabályszerűen kezelteknek.

Az igazgatóság által elének terjesztett 1910. évi mérleget, valamint a veszteség- és nyereség számlát, a kifogástalanul vezetett és szabályszerűen lezárt könyvek, továbbá az általunk tételenként megvizsgált kimutatások, leltárak, zárszámadások és a kapcsolatos okmányok alapján helyesnek és mindenben a valónak megfelelőnek találtuk.

Ezek után a magunk részéről is elfogadjuk és elfogadásra ajánljuk az igazgatóságnak betérjesztett jelentésében a 657.626 korona 34 fillér tiszta nyereség hováfordítása iránti javaslatát.

Az előadottak alapján tisztelettel kérjük a t. közgyűlést, hogy a lefolyt 1910-ik üzletévre nézve úgy az igazgatóságnak, valamint az előírt felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Kelt Aradon, 1911. évi január hó 7-én.

A felügyelő-bizottság:

Braun Mór, s. k.
fel. biz. tag.

Dániel Kálmán, s. k.
fel. biz. elnök.

Maresch Gyula, s. k.
fel. biz. tag.

Nyomott Zlinszky István és Társa könyvnyomdájában Aradon.